

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2026-2027

Varhaiskasvatus, esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Esiopetuksen toiminta perustuu valtakunnallisiin vasun ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sekä niitä tarkentaviin paikallisiin suunnitelmiin. Yksikön esiopetuksen lukuvuosisuunnitelman tehtävä on tarkentaa toimintaa ohjaavien suunnitelmien toteuttaminen lukuvuoden aikana. Lukuvuosisuunnitelma sisältää Raahen kaupungin esiopetuksen yhteisiä linjauksia sekä niitä tarkentavia, yksikön omia periaatteita, tavoitteita ja suunnitelmia. Lukuvuosisuunnitelmaa laadittaessa huomioidaan esiopetuksen lapsiryhmästä tehdyt havainnot, lapsista käydyt keskustelut ja aiemmat varhaiskasvatussuunnitelmat.

Lukuvuosisuunnitelman laadinta aloitetaan lukuvuoden alkaessa ja sitä päivitetään/arvioidaan lukuvuoden aikana. Lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan yksikön varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminta-aika, ajankohtaiset pedagogiset painotukset, oppimisympäristöt, ryhmäjäjestelyt, ryhmäkohtaisen tuen järjestämisen periaatteet ja yhteistyötavat. Lisäksi suunnitelmassa avataan lukuvuosisuunnitelman arviointi ja kuka siitä vastaa. Lukuvuosisuunnitelma annetaan tiedoksi huoltajille.

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma

Päiväkodin nimi: Vihannin päiväkoti

Esiopetusryhmän nimi: Kastehelmet

Esiopetuksen laajuus: 700 h

Tulevaisuuslautakunta hyväksynyt (pvm.):

Lukuvuoden työajat

Työ- ja lomapäivien osalta noudatetaan Raahen kaupungin opetustoimen työ- ja loma-aikoja.

- esiopetus alkaa keskiviikkona 12.8.2026
- syysloma 19.- 23.10.2026 (viikko 43)
- joululoma 20.12.2026-6.1.2027
- kevätlukukausi alkaa torstaina 7.1.2027
- talviloma 8.- 12.3.2027 (viikko 10)
- pääsiäisloma 26. - 29.3.2027
- esiopetus päättyy 5.6.2027

Tapahtumat esiopetusvuoden aikana

Esiopetusvuoden aikana toimintaan kuuluu säännöllisen arjen lisäksi lukuvuoden mukaan rytmittyviä juhlia, teemapäiviä, retkiä ja vanhempainiltoja.

Retket, juhlat, teemapäivät, iltaeskari:

Teemme retkiä mahdollisuuksien mukaan lähiympäristöön mm. kirjastoon, kirkkoon ja luontoon. Tutustumme vuoden aikana eri juhlapäiviin ja teemoihin kalenterivuoden mukaan. Iltaeskaria järjestämme tarvittaessa.

Esiopetuksen kehityskohteet ja tavoitteet toimikaudelle 2026–2027

Esiopetuksessa pedagogiikkaa kehitetään vastaamaan muuttuvan yhteiskunnan ja lasten tarpeita. Tämän hetken tärkeimpiä kehittämisen painopisteitä valtakunnallisesti ovat varhainen tuki ja inklusio, liikunnallisen elämäntavan edistäminen, digitaalisten ja medialukutaitojen kehittäminen, kestävä kehitys sekä leikin pedagoginen vahvistaminen (Opetushallitus).

Raahessa esiopetukseen yhteisesti sovitut kehittämiskohteet/teemat:

Raahen paikallista opetussuunnitelmaa laadittaessa on haluttu korostaa lapsilähtöistä ja inklusiivista, leikkiin ja toiminnalliseen oppimiseen perustuvaa pedagogiikkaa sekä lasten hyvinvoinnista huolehtimista.

- toimenpiteet niiden toteuttamiseksi
Esiopetuksen vuosisuunnitelman teko, viikkosuunnitelmat.
- asetetut tavoitteet
Tavoitteena on luoda opetussuunnitelmallinen ja toimintakulttuurinen jatkumo varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen.

Päiväkodissa esiopetukseen yhteisesti sovitut esiopetuksen kehittämiskohteet/teemat:

- Haluamme toteuttaa lapsilähtöistä ja inklusiivista, leikkiin ja toiminnalliseen oppimiseen perustuvaa pedagogiikkaa sekä lasten hyvinvoinnista huolehtimista.
- toimenpiteet niiden toteuttamiseksi
Aikuisten läsnä/lähelläolo leikeissä. Inklusiivisuus toteutuu joustavina pienryhminä ja tarvittaessa ohjattuina ja suunniteltuina leikkiryhminä.
- asetetut tavoitteet
Lasten leikki- ja kaveritaitojen vahvistaminen sekä tunnetaitojen harjoittelua. Edistää lasten oppimista.

Keskeiset näkemykset toimintakulttuurin kehittämisessä

Esiopetuksen toimintakulttuurin kehittäminen tähtää turvallisen, osallistavan ja leikkiin perustuvan oppimisympäristön luomiseen. Se edellyttää arvojen tarkastelua, yhdessä tekemistä sekä lasten ja huoltajien osallisuuden vahvistamista. Toimintakulttuurin kehittämisessä esiopetuksessa korostuvat inklusiivinen toiminta, leikin ja vuorovaikutuksen arvostaminen, kielitietoinen arki ja osallisuus.

Oppimisympäristön ja työtapojen kehittäminen ja tavoitteet:

Oppimisympäristöä muokataan tarpeen tullen pitkin esiopetusvuotta. Oppimisympäristössä on tarjolla rauhallisempia tiloja, joihin voi hakeutua jos haluaa rauhaa. Hyödynnämme päiväkodin ja koulun tiloja mahdollisuuksien mukaan. Toimimme kahdessa pienryhmässä, jotka eivät ole samankokoisia, joilla molemmilla on oma tila. Tarvittaessa jaamme vielä pienempiin ryhmiin. Oppimisympäristöä arvioidaan tiimipalavereissa kuukausittain ja huomioidaan myös lasten aloitteet niihin liittyen. Työtapoja arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti tiimipalavereissa ja lasten kanssa, esimerkiksi peukkuäänestyksillä siitä, oliko toiminta mieluista, epämieluista, sujuiko toiminta hyvin/helposti / vaikeasti tai mukavaa-ei mukavaa.

Suunnittelemme opetusta ja ryhmän toimintaa huomioiden lasten tarpeet. Meillä on selkeä struktuuri päivän kulussa ja eri toiminnoissa. Käytämme kuvatukea tai viittomia ennakoimaan lapsille viikon, päivän ja eri toimintojen kulkua. Jaamme lapsia pienryhmiin joustavasti ryhmitellen. Käytämme erilaisia opetustapoja.

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt:

Ryhmässä kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja sekä kaksi lastenhoitajaa. Syksyllä Varhaiskasvatuksen erityisopettaja ostopalveluna Valterilta ja keväällä päiväkodilla oma Veo.

- henkilöstön osaaminen ja siihen liittyvät tarpeet
Henkilöstöllä on monipuolista osaamista vastata lasten moni puolisiin tarpeisiin.
- eriyttäminen
Eriytämme opetusta joustavasti lasten tarpeiden mukaan, esimerkiksi tehtävän ja ohjeiden kestoja ja sisältöä voidaan eriyttää lapsen tasolle sopivammaksi.

- kielitietoinen opetus
Huomioimme tietoisesti kielen käytössä eri lasten erilaiset tarpeet. Käytämme monipuolista kieltä, mukauttaen tarpeen mukaan esim. ohjeita, tarinoita tms siten, että lapsi ymmärtää paremmin. Opetamme lapsille tietoisesti uusia sanoja ja käsitteitä, mallittaen niitä. Käytämme kuvia ja piirtämistä tarpeen mukaan tukena. Luemme, laulamme ja lorutteleme päivittäin. Suhtaudumme uteliaasti muihin kieliin. Ryhmässämme on tällä hetkellä vain suomea äidinkielenään puhuvia lapsia.

Kehityksen ja oppimisen tuki esiopetuksessa

Oppimisen tuki esiopetuksessa tarkoittaa varhaisia ja yksilöllisiä tukitoimia, joilla turvataan jokaisen lapsen edellytykset osallistua esiopetukseen. Tuen järjestämisessä ja suunnittelussa painotetaan lapsen yksilöllisiä tarpeita sekä inklusiivisia periaatteita. Tuen järjestämisen lisäksi lukuvuosisuunnitelmaan kuvataan, miten ryhmäkohtaiset tukitoimet suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan.

Ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat kaikkia esiopetusryhmän lapsia koskevia järjestelyjä, jotka perustuvat suunnitelmallisuuteen ja ennakointiin. Jos kaikille lapsille tarkoitetut ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä, lapselle tarjotaan lapsikohtaisia tukitoimia, jotka ovat säännöllisiä ja perustuvat yksilöllisiin tarpeisiin.

Tuen rakenteet ja toimintatavat:

Ryhmässämme on käytössä oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä, joilla vastataan lapsiryhmän tarpeisiin. Toteutamme jokapäiväisessä toiminnassa ryhmäkohtaisia tukimuotoja, joilla tuetaan lasten osallistumista esiopetukseen. Lapsikohtaista tuen tarvetta arvioidaan ja siitä tehdään hallintopäätös. Päätöksen perusteella lapsikohtaista tukea annetaan sitä tarvitseville

lapsille säännöllisesti. Toimintakulttuuria kehitetään jatkuvasti inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.

Työn ja vastuunjako:

Varhaiskasvatuksen opettajat vastaavat ryhmän toiminnan suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista yhteistyössä muun henkilöstön kanssa. Opetustuokiot järjestetään opettaja/lastenhoitaja työparina molemmissa pienryhmissä. Toiminnan toteutukseen ja arviointiin sekä kehitykseen osallistuvat myös ryhmän lastenhoitajat omien vahvuuksiensa mukaisesti.

Opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukitoimet:

Suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi (tarkennetaan esiopetusvuoden aikana): Ryhmän toimintaa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan koko toimintakauden aikana tiimin kesken, yhdessä johtajan kanssa, moniammatillisesti, huoltajien ja lasten kanssa. Ryhmäkohtaisina tukimuotoina käytössä on joustavat pienryhmittelyt ja aikataulut päivissä. Koko ryhmän käytössä on stukturoitu ympäristö, jossa lasten toimintaa ohjataan kuvilla, piirtämisellä ja sanallisilla ohjeilla.

Lapsiryhmän tarpeet ja niihin vastaaminen:

- yleinen tukiopetus
Yleistä tukiopetusta annetaan lapsille muun ryhmän opetuksen yhteydessä, joustavasti päivittäin. Yleistä tukiopetusta annetaan lapselle tukemaan osallistumista muun ryhmän toimintaan. Lapselle voidaan antaa myös yksilöllisesti tukiopetusta, mikäli hän on ollut poissa tai tarvitsee sitä muuten oppiakseen asioita.
- opetuskielen tukiopetus
Opetuskielen tukiopetusta annetaan päivittäin muun opetuksen yhteydessä tarvittaessa.
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama opetus
Erityisopettajan antama opetus toteutuu sekä osana muuta opetusta, että osin pienryhmissä. Syksyllä Valterilta ja keväällä päiväkodissa toimivan Veon antamana.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Perusopetuslaki velvoittaa esi- ja perusopetuksen edistämään liikunnallista elämäntapaa. Tavoite on osa esiopetuksen toimintakulttuuria ja päivittäistä pedagogiikkaa. Liikunnallisuus ei tarkoita erillisiä liikuntatuokioita, vaan liikkumisen yhdistämistä kaikkiin oppimisen osa-alueisiin.

Liikunnallisen elämäntavan huomioiminen esiopetuksen toiminnassa ja oppimisympäristössä:

Liikuntaa on viikottain liikuntasalissa, ulkoilemme päivittäin päiväkodin pihalla, metsäretkillä ja lähiympäristössä. Huomioimme opetuksessa liikunnalliset tauot ja toiminnallista oppimista.

Yhteistyön käytänteet esiopetuksessa

Esiopetuksen yhteistyön käytännöt muodostavat lapsen oppimista ja kasvua tukevan jatkumon. Yhteistyö on lakisääteistä ja suunnitelmallista, ja sitä toteutetaan päivittäin huoltajien, perusopetuksen, neuvolan sekä muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa.

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö ja tiedottaminen huoltajille:

Keskustelemme huoltajien kanssa arjessa tarpeen mukaan. Käytämme Wilmaa sekä tiedottamiseen, että lapsen asioista viestimiseen huoltajien kanssa. Olemme myös yhteydessä viestitse ja puhelimitse esiopetuksessa tapahtuneista asioista tarvittaessa. Pidämme vanhempainillan ja vanhempainartit, jossa tapaamme vanhempia. Osallistumme myös päiväkodin yhteisiin tapahtumiin, joita järjestetään perheille.

Lähikoulun kanssa tehtävä yhteistyö:

Koulun kanssa teemme yhteistyötä kummioppilastoiminnan tiimoilta. Nivelvaiheyhteistyötä tehdään koulun henkilökunnan kanssa lapsen siirtymisestä kouluun. Osallistumme mahdollisuuksien mukaan yhteiseen toimintaan esim. koulupoliisin vierailu.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö:

Teemme yhteistyötä oppilashuollon, terveydenhuollon, kasvatus- ja perheneuvonnan ja muiden lapsiperheiden palveluiden kanssa.

Muu yhteistyö:

Varhaiskasvatuksen kanssa toimimme yhteistyössä. Esiopetusryhmä toimii aamuisin ja iltapäivisin muun päiväkodin yhteydessä.

Esiopetuksen arviointi

Esiopetuksen arviointi on jatkuva prosessi, jonka tavoitteena on kehittää opetusta sekä tukea lapsen hyvinvointia ja oppimista. Esiopetuksessa havainnoidaan lapsen edistymistä, mielenkiinnon kohteita ja tuen tarpeita. Jotta opetusta voidaan kehittää, tulee toimikauden aikana arvioida käytettyjen menetelmien, oppimisympäristön ja toiminnan toimivuutta.

Arviointi yhdessä lapsen kanssa:

Lasten kanssa keskustellaan heidän toiveistaan, tavoitteistaan, taidoistaan ja kokemuksistaan. Lapsi on tehnyt oman esiopetuksen oppimissuunnitelman.

Arviointi tiimin kanssa:

Lapsia havainnoidaan jatkuvasti ja havainnoista keskustellaan yhdessä tiimin kanssa. Arvioimme omaa toimintaamme, kehitämme sitä ja kokeilemme rohkeasti uusia ratkaisuja arjessa.

Arviointi huoltajien kanssa:

Huoltajien näkökulmia pyritään ottamaan huomioon esiopetuksen arjessa. Keskustelemme huoltajien kanssa lasten asioista ja esiopetuksen toiminnasta.

Lukuvuosisuunnitelman seuranta ja arviointi

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelman seuranta ja arviointi on jatkuva prosessi, jolla varmistetaan opetuksen laatu, kehityksen tuki ja opetussuunnitelman perusteiden toteutuminen. Seurannassa arvioidaan sekä pedagogista toimintaa, ryhmäkohtaisia järjestelyjä ja tukitoimien vaikuttavuutta.

Seuranta ja muutostarpeiden arviointi:

- seuranta ja muutostarpeiden arviointi joulutammikuussa
- seuranta ja muutostarpeiden arviointi huhtitoukokuussa

Lomakepohja päivitetty 16.6.2026